

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

לפני:

כב' השופטת הדס יהלום, סגנית נשיאה
 נציג ציבור (עובדים) מר יגאל כוחלאני
 נציגת ציבור (מעסיקים) גב' נירה עילם

התובעים

משה אבער ואח'

ע"י ב"כ עו"ד ירון לסטרל ועו"ד שרי אמרוסי-ישי

-

הנתבעות

1. ידיעות אחרונות בע"מ

2. דפוס ידיעות אחרונות בע"מ

3. דפוס גלעד בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אשר סלע ועו"ד לינוי גולדנר-זוהר

1

2

פסק דין

1. תביעה זו עניינה זכויות התובעים, עובדי מחלקת הדפוס של ידיעות אחרונות, לתשלום פיצוי בגין "סופי שבוע" לתקופה 2002 – עד 2011.
2. מרבית העובדות בהליך אינן שנויות במחלוקת ונפרטן להלן.
- א. התובעים הם עובדים ועובדים לשעבר (שפרשו לגמלאות) בבית הדפוס של עיתון ידיעות אחרונות.
- ב. במשך שנים מימן העתון לעובדיו בשלוש מחלקות (מסלקה, רוטציה ואקספדיציה) שלושה סופי שבוע בשנה, במלונות בישראל.

1 מתוך 16

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- ג. מימוש ההטבה התאפשר באופן אינדבידואלי, על ידי פניה אישית של
 העובדים אל חברת הנסיעות, או ביציאות מאורגנות שאורגנו על ידי
 הוועד וההנהלה.
- ד. בשלב כלשהו הגיעו ההנהלה והוועד להסכמה בעניין השווי הכספי של
 ההטבה ומאותה עת התאפשר לעובדים להמיר את ההטבה לנופשים
 משודרגים. חלק מהעובדים השתמשו בשווי הכספי לצורך מימון נסיעה
 לחו"ל.
- ה. ביום 23.1.02 הגישה ההסתדרות בקשת צד בסכסוך קיבוצי לבית הדין
 האיזורי לעבודה בתל-אביב, בו טענה נגד פגיעה חד צדדית בתנאי
 העבודה של העובדים, בשני נושאים, האחד – ביטול הטבת תלושי מזון
 לעובדים. השני – שינוי בהטבת סופי שבוע לעובדים.
- ו. ביום 6.10.02 הודיעה הנהלת העיתון לעובדים על ביטול הזכות למימון
 סופי שבוע. לעובדים ניתנה זכות לנצל את יתרת סופי השבוע שעמדו
 לרשותם, עד 31.12.03.
- ז. במסגרת הסיכומים בבית הדין האיזורי, ביקשה ההסתדרות לעדכן את
 הסעדים הנתבעים.
 ביחס להטבת סופי שבוע ביקשה:
- 19 **"49.3. ביחס לזכות העובדים לקבלת נופשים בסופי שבוע מתבקש**
 20 **ביה"ד הנכבד –**
 21 **49.3.1. לקבוע כי במעשיו בנושא סופי - השבוע פעל ידיעות אחרונות**
 22 **בניגוד לדין, באופן חד צדדי, תוך הפרת חוזה העבודה של העובדים ותוך**
 23 **הפרת חובת תום-הלב שהוא חב בה כצד ליחסי עבודה קיבוציים;**
 24 **49.3.2. מאחר ואין הפרה ללא תוצאה משפטית – מתבקש ביה"ד**
 25 **הנכבד לצוות על ידיעות אחרונות לחדש את מתן סופי-השבוע**
 26 **לעובדים.**
 27 **49.4. ליתן כל סעד אחר לטובת העובדים, כפי שביה"ד ימצא לנכון".**
 28
- ח. בית הדין האיזורי דחה את העתירה שהגישה ההסתדרות, הן לענין תלושי
 מזון והן לענין הטבת סופי שבוע.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- ט. במסגרת ערעור שהוגש על פסק הדין, בית דין הארצי התייחס בפסק דינו
 1 לשתי ההטבות.
 2
 3 בעניין הזכות להטבת סוף שבוע נקבע כי ההסתדרות הוכיחה קיומו של
 4 נוהג בעניין מימון סופי שבוע בישראל לעובדי הדפוס.
 5 בסיכום פסק הדין נקבע :
 6 "ג) מתקבל חלקית ערעורה של ההסתדרות בכל הנוגע לזכות למימון
 7 סופי שבוע לעובדי דפוס ידיעות אחרונות. אנו קובעים כי הפסקת מימון
 8 סופי השבוע באורח חד צדדי על ידי ידיעות אחרונות נעשתה בניגוד לדין
 9 ותוך הפרת הסכמות קיבוציות, והעובדים זכאים לחידוש ההטבה
 10 בישראל.
 11 עתירתה של ההסתדרות בעניין יישום הזכות למימון סופי שבוע בחו"ל,
 12 נדחית".
 13
- י. ביום 23.10.13 הוגשה התביעה בתיק כאן, תביעת עובדי הדפוס, בה תבעו
 14 פיצוי בגין הטבת סופי שבוע. במסגרת התביעה עתרו הן לסעד המתייחס
 15 לעבר, משנת 2002 ועד להגשת התביעה והן צופה פני עתיד, המורה
 16 לנתבעות להחזיר על כנה את הטבת סוף שבוע כפי שנהגה עד שנת 2002.
 17 במסגרת ההליך נוהל משא ומתן הן בנוגע לעתיד והן בנוגע לעבר.
 18 יא. ביום 14/5/14 הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסכמות לגבי העתיד. על פי
 19 האמור בסיכומי הצדדים, החל משנת 2013 הנהלת העיתון משלמת
 20 לעובדים תשלום שנתי בסך 3,600 ₪ כשהוא צמוד למדד המחירים
 21 לצרכן.
 22
 23
3. מטעם התובעים העיד מר עופר יעקב, חבר ועד עובדי המסדרה בעיתון.
 24 מטעם הנתבעת העיד מר יעקב כפיר, המשנה למנכ"ל העיתון.
 25 בתום שמיעת העדים, הוגשו סיכומים בכתב.
 26
 27
4. לאחר שעיינו בטענות צדדים ובכתבי הטענות, נדון להלן בסוגיות שבמחלוקת.
 28
 29

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 **פסק הדין של בית הדין הארצי – האם צופה פני עתידי בלבד** .5
- 2 לטענת העיתון, פסק הדין של בית הדין הארצי קבע שעל העיתון "לחדש" את
- 3 ההטבה של סוף שבוע בישראל. משמע – החידוש הינו צופה פני עתיד, ממועד
- 4 מתן פסק הדין ואילך, ואין הוא קובע זכאות לפיצוי בגין העבר.
- 5
- 6 התובעים טוענים כי פרשנות זו אינה מתיישבת עם לשון פסק הדין ואף עם שורת
- 7 ההגיון.
- 8
- 9 בפסק הדין של בית הדין הארצי נקבע : .6
- 10 " ... לפי העולה מחומר הראיות, הנהוג של מימון סופי השבוע נעשה על פני
- 11 שנים ברציפות בהתאם להסכמות קיבוציות בין הנהלת העיתון לוועדי
- 12 העובדים בדפוס העיתון... נראה על פני הדברים, כי משכה של הטבת סופי
- 13 השבוע ורציפותה, והעובדה שסוכמה כחלק מהמשא ומתן הקיבוצי על שכר
- 14 עובדי דפוס העיתון, מקנה לה בנסיבות העניין מעמד של "תנאי עבודה".
- 15
- 16 לדעתנו, משלא עלה בידי העיתון להגיע להסכמות עם ועדי העובדים באשר
- 17 לצמצום הטבת סופי השבוע או ביטולה, העיתון לא היה רשאי להודיע לעובדים
- 18 באופן חד צדדי על ההטבה שהיא כאמור, תנאי מתנאי עבודתם.
- 19
- 20 לפיכך אנו קובעים כי הודעת העיתון על הפסקת מימון סופי שבוע לעובדי דפוס
- 21 ידיעות אחרונות נעשתה שלא כדין, תוך הפרת הסכמות קיבוציות ומדובר
- 22 בביטול תנאי מתנאי עבודתם.
- 23
- 24 בהתאם, מתקבל ערעורה של ההסתדרות ברכיב זה ונקבע בזאת כי הפסקת
- 25 מימון סופי השבוע באורח חד צדדי על ידי ידיעות אחרונות נעשתה בניגוד לדין
- 26 ותוך הפרת הסכמות קיבוציות, לפיכך, העובדים זכאים לחידוש ההטבה
- 27 בישראל כמבוקש".
- 28
- 29 נציג העיתון, מר כפיר העיד בעניין זה : .7
- 30
- 31 "ש: איפה בית הדין הארצי קבע שחידוש ההטבה הוא מכן ולהבא?
- 32 ת: כתוב "לחדש" קרי מיום מתן פסק הדין. זאת ההבנה שלנו ועל זה
- 33 ניסינו לנהל מו"מ עם העובדים על סיכום וכו'.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 ש: מה שאתה אומר שהמועד לחידוש ההטבה הוא שרירותי, תלוי ביומן
 2 של בית הדין?
 3 ת: לצערי אני לא יכול לזרז את בית הדין במועד מתן ההכרעה. אנחנו כיבדנו
 4 את המועד שניתנה ההכרעה. לא היתה תביעה שלכם בבית הדין רטר' ובית
 5 הדין גם לא פסק רטר'".
 6
- 7 לא ניתן לקבל את טענת העיתון בסוגיה זו. 8.
- 8 בית הדין הארצי דן במחלוקת שהובאה בפניו ובכתבי הטענות שהועלו בפניו.
 9 אין חולק כי במסגרת ההליך בבית הדין האזורי ולאחר מכן בבית הדין הארצי,
 10 לא התבקש פיצוי בגין העבר. כל שהתבקש הוא לקבוע כי הפסקת תשלום
 11 הנופשים היא בלתי חוקית וכי על העיתון לחדשה.
 12 בהתייחס לסעד נתבע זה, התקבלה העתירה ואכן נקבע שמדובר בפעולה בלתי
 13 חוקית של העיתון וכי על העיתון לחדש את הנוהג.
 14
- 15 בית הדין הארצי לא קבע דבר לגבי העבר, לא לחיוב ולא לשלילה, זאת מן הטעם 9.
 16 שלא עמד בפניו סעד בגין העבר.
 17 עתה, משהוגשה תביעה בגין העבר, יש לבחון את זכות התובעים לתשלום פיצוי
 18 בגין מניעת ההטבה מהם, שלא כדין.
 19 פסיקת בית הדין הארצי, לפיה ההטבה נגרעה מהעובדים שלא כדין, היא קביעה
 20 חלוטה המחייבת הן כלפי העתיד והן כלפי העבר ממועד ביטול ההטבה.
 21 כל מסקנה אחרת עומדת בסתירה להלכה שנקבעו בבתי משפט מימים ימימה,
 22 לפיה:
 23
- 24 "הלכה שיפוטית חדשה חלה הן רטרואקטיבית והן פרוספקטיבית ורק
 25 במקרה בו קיים אינטרס הסתמכות ראוי להגנה תינתן להטבה תחולה
 26 פרוספקטיבית בלבד".
 27
- 28 ע"ע (ארצי) 361/08 מדינת ישראל נ' דן יהל (מיום 18/4/10).
 29 וכן ראו בג"ץ 3514/07 מבטחים נ' מרק פיורסט ואח' בסעיף 32 לפסק הדין.
 30

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,

סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,

סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,

סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,

סע"ש 50284-10-13

10. במקרה הנדון, התביעה בבית הדין לעבודה בגין ביטול הטבת סופי שבוע, הוגשה
 בשנת 2002.
 ממועד זה ידעה הנהלת העיתון כי ההסתדרות אינה מסכינה עם ביטול ההטבה
 באופן חד צדדי על ידי ההנהלה.
 פסק הדין הסופי ניתן אמנם בשנת 2011, אך ההנהלה קבעה שהחלטתה תלויה
 ועומדת, כבר משנת 2002.
 לכן, אין חל במקרה הנדון החרג שקבוע בעניין ע"ע 361/08 הנ"ל. לא ניתן לקבוע
 במקרה הנדון כי קיים "אינטרס הסתמכות ראוי להגנה" אשר בגינו יש להחיל
 את פסיקת בית הדין הארצי, באופן פרוספקטיבי בלבד.
 נציין כי כל מסקנה אחרת אינה הגיונית בנסיבות העניין. שהרי לא יעלה על
 הדעת שמועד ביטול החלטת הנהלת העיתון, יכנס לתוקפו מהמועד שבו ניתן
 פסק הדין בבית הדין הארצי, שהא מועד שרירותי.
 שעה שבית הדין הארצי קבע כי ביטול ההטבה נעשה שלא כדין, הרי שקביעה זו
 נכונה מהמועד שבו בוטלה ההטבה בפועל. המשמעות היחידה המתבקשת היא
 כי על העיתון להשיב את ההטבה על כנה, ממועד ביטולה בפועל.
11. עוד יש להבהיר בסוגיה זו, כי העיתון לא הציג די ראיות לעניין מצבו הכלכלי,
 כפי שנטען בכתבי הטענות. לאור דלות הראיות בכל הנוגע למשמעות הכלכלית
 של פסק הדין, לא ניתן לדון בשאלה האם, לאור הנוק שצפוי להיגרם מפסיקת
 פיצוי מלא, יש מקום לדון בשאלת פיצוי חלקי.
 ראו לענין זה קרייטנר, **תרופות אמצע בדיני חוזים – הערעור התקבל**, עיוני
 משפט ל', חוברת 2.
- לאור האמור אנו קובעים כי קביעת בית הדין הארצי יצרה חבות הן צופה פני
 עתיד, כקבוע בה במפורש, והן חבות כלפי העבר, ממועד ביטול ההטבה בפועל.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סעי' 50227-10-13, סעי' 50377-10-13,
 סעי' 50358-10-13, סעי' 50346-10-13,
 סעי' 50332-10-13, סעי' 50317-10-13,
 סעי' 50308-10-13, סעי' 50296-10-13,
 סעי' 50284-10-13

- 1 **התיישנות** .12
- 2 בהקשר זה, יש לבחון את טענת ההתיישנות שהעלה העיתון.
- 3 לטענת העיתון – משהוגשה תביעה פרטנית בשנת 2013, ומשההסתדרות לא
- 4 טענה, בהליך הקודם, לזכאות התובעים לפיצוי רטרואקטיבי ממועד ביטול
- 5 ההטבה, הרי שהתובעים זכאים, לכל היותר, לפיצוי בגין שבע השנים שקדמו
- 6 להגשת התביעה.
- 7
- 8 התובעים טוענים בעניין זה כי כל עוד ההליך היה תלוי ועומד בבית הדין הארצי, .13
- 9 נמנעו מלהגיש תביעות אישיות, שהרי ההליך הקיבוצי נועד ליתר הליכים
- 10 פרטניים של קבוצת עובדים.
- 11 עוד טוענים כי הנתבעת מנועה מלהעלות טענת התיישנות בנסיבות תיק, זה וכי
- 12 העלאת הטענה מהווה מנהג בחוסר תום לב.
- 13
- 14 מהראיות עולה שבנוגע להטבה שעניינה תלושי מזון, הגישו התובעים תביעות .14
- 15 פרטניות כספיות.
- 16 אמנם נכון שתביעות אלה עוכבו עד לבירור ההליך הקיבוצי, לאור בקשת
- 17 העיתון, אך אין חולק כי אלה היו תלויות ועומדות.
- 18 בניגוד לכך, לא הוגשו תביעות אישיות שעניינן הטבת סוף שבוע. אלה הוגשו רק
- 19 לאחר שנתיים מהמועד שבו ניתן פסק הדין של בית הדין הארצי.
- 20
- 21 סעיף 6 לחוק ההתיישנות קובע כי תקופת ההתיישנות מתחילה בין שבו "נולדת .15
- 22 עילת התביעה".
- 23 התובעים טוענים כי "עילת התביעה" קמה להם עם מתן פסק הדין של בית הדין
- 24 הארצי, בשנת 2011. אם זוהי טענתם, הרי משמעותה היא כי פסק הדין של בית
- 25 הדין הארצי הוא זה שיצר את הזכות. לפי הגיון זה, הרי שמדובר בקביעה
- 26 פרוספקטיבית ולא רטרואקטיבית. שעה שהתובעים טוענים כטענה ראשונית,
- 27 שהקביעה בפסק הדין מתייחסת ממועד ביטול ההטבה בפועל ולא ממועד מתן

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 פסק הדין, הרי שעילת התביעה קמה לתובעים ממועד ביטול ההטבה, בשנת
 2 2002 או 2003. כבר במועד זה היה על התובעים להגיש תביעות כספיות. משלא
 3 עשו כן, בהתאם לחוק ההתיישנות, תביעתם בנוגע לתקופה של שבע שנים לפני
 4 הגשת התביעה, התיישנה.
- 5
- 6 התובעים טוענים בנוסף, כי טענת ההתיישנות הועלתה בחוסר תום לב, בנסיבות .17
 7 העניין.
- 8 בסוגית תום הלב אל מול דיני ההתיישנות, ניתן פסק הדין בתיק ע"ע (ארצי)
 9 עפרה אילן ואח' נ' שרותי בריאות כללית (מיום 15/6/11).
- 10 כב' השופטת דוידוב - מוטולה פרטה, במסגרת פסק הדין, את דיני ההתיישנות
 11 ותכליתם, את מערך האיזונים העומד בפני תובע המבקש לממש את זכותו
 12 בערכאות, וכן את הפסיקה שלפיה לאור עקרון זכות הגישה לערכאות, שהוא
 13 בעל אופי חוקתי, הרי שיש לפרש את דיני ההתיישנות בפירוש מצמצם.
 14 עוד הובהר בפסק הדין כי עקרון תום הלב חולש גם על זכויות דיוניות, זאת תוך
 15 הפניה לדבריו של אהרון ברק, פרשנות במשפט, כרך שני – פרשנות החקיקה
 16 (1993) בעמוד 549.
- 17 בית הדין פירט את המיוחד שבמשפט העבודה בכל הנוגע לסכסוכים המובאים
 18 לפתחו:
- 19 **"... ראשית, בבתי הדין לעבודה ניתנת העדפה ברורה להכרעה במחלוקת**
 20 **לגופה מבחינה מהותית, תוך שימת דגש מופחת על כללי פרוצדורה נוקשים.**
 21 **שנית, הצדדים להתדיינות המשפטית בבית הדין לעבודה הם בדרך כלל עובד**
 22 **ומעסיק, או צדיים למערכת יחסים קיבוצית, שמילא מחוייבים זה כלפי זה**
 23 **בחובות תום לב והגינות מוגברות. חובות אלה ממשיכות לחול, גם אם בהיקף**
 24 **מופחת, לאחר סיום יחסי העבודה – ולכן ממשיכות לחייב את הצדדים,**
 25 **בהתאמה הנדרשת, גם כאשר הם עומדים זה מול זה במסגרת התדיינות**
 26 **המשפטית. ... על הצדדים להפעיל את זכויותיהם הדיוניות במסגרת ההיגנו**
 27 **הדיוית המצופה מבעלי דין יריבים... תוך לקיחה בחשבון של היבטים**
 28 **המוחדים לדיני העבודה והבטחון הסוציאלי...".**
 29

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

18. בהליך שם, קבע בית הדין כי התקיימו התנאים המיוחדים שבגינם אין להחיל את דיני ההתישנות על תביעות כספיות שהוגשו בחלוף שבע שנים ממועד התגבשות עילת התביעה.
- העובדות שם שונות בתכלית מאלה שהוכחו בענייננו. בהליך שבפנינו, התובעים היו מודעים לזכותם להגיש תביעות כספיות ואכן עשו כן, בנוגע לתלושי המזון.
- עוד, העובדים השתהו בין מתן פסק הדין בשנת 2011, והמתינו עד לסוף שנת 2013 להגשת התביעה הכספית.
- אינטרס ההסתמכות של הנתבעת, לפיו משלא הוגשו תביעות כספיות הרי שהעובדים ויתרו על זכויותיהם לגבי העבר, לא נסתר (זאת בניגוד למה שנקבע בעניין 533/09 הנ"ל).
- סוף דבר, טענת ההתישנות שהעלה העיתון מתקבלת.
- התובעים זכאים לפיצוי בגין שלילת ההטבה, לתקופה של שבע שנים קודם להגשת התביעה.
19. **זכות תביעה לעובדים שפרשו**
- העיתון טוען שהזכות להטבת סוף שבוע היא זכות נלווית ולכן אינה ניתנת לפדיון. לכן, לטענתו, עובד שפרש אינו יכול עוד לקבל את הזכות לפיצוי בגין שלילת ההטבה.
20. מהראיות עולה שבתקופה שבה ניתנה לעובדים הטבת סופי שבוע, הרי שהזכאות למימוש סופי שבוע, לא היתה ניתנת לפדיון. משמע – עובד שפרש לגמלאות ולא ניצל את כל החופשות, לא יכול היה לקבל פדיון בכסף.
- ואולם, המקרה הנדון בפנינו שונה. במקרה שבפנינו אנו עוסקים במצב שבו ההנהלה, על דעת עצמה, ביטלה את ההטבה לעובדים.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

1 ההנהלה לא איפשרה למעשה לעובדים הפורשים, לנצל את ההטבה לפני מועד
 2 פרישתם.
 3 לכן, אין מדובר בפדיון הזכות לסופי שבוע, כי אם בתשלום פיצוי לעובדים
 4 שנמנעה מהם האפשרות לממש את הזכות בתקופת עבודתם.
 5 מטעם זה, אין מקום להבחין בין עובדים שעובדים בפועל לבין עובדים שפורשים
 6 במהלך ניהול ההליכים בהליך הקיבוצי ולאחריו.
 7 טענת העיתון בעניין זה נדחית.

8

9

21. הזכאות לנופש סוף שבוע אל מול הזכאות לתלושי מזון

10 הנהלת העיתון מבקשת ללמוד בבחינת גזרה שווה, בין פסיקת בית הדין הארצי
 11 בעניין הטבת סוף שבוע, לבין פסיקתה בעניין תלושי מזון.
 12 לטענת העיתון, בעניין תלושי המזון ראה בית הדין הארצי לנכון לקבוע, באופן
 13 פוזיטיבי, כי לעובדים יש זכות תביעה אישית בגין תנאי העבודה שבוטלו. קביעה
 14 כזו לא נקבעה ביחס לרכיב של הטבת סוף שבוע. עוד מגדיל העיתון וטוען
 15 שמשמעות התביעה הכספית הרטרואקטיבית, היא כי בעוד הזכאות שעוגנה
 16 בהסכם קיבוצי (תלושי מזון) ניתנת לביטול באמצעות ביטול ההסכם, הרי
 17 שהזכאות שאינה מעוגנת בהסכם קיבוצי (הטבת סוף שבוע) אינה ניתנת לביטול
 18 לעולם.
 19 לטענת העיתון, פרשנות שכזו אינה סבירה ואינה הגיונית. בנוסף לכך, נטען, על
 20 פי דוקטרינת הבטלות היחסית, כי יש לקרוא את פסק הדין של בית הדין הארצי,
 21 כך שהתכוון לקבוע שביטול הזכות להטבת סופי שבוע אינו חוקי, ממועד
 22 פסיקתו ואילך, לא בהתייחס לעבר.

23

24 22. משמעות טענתו של העיתון, היא כי יש לייחס את השתיקה של בית הדין הארצי

25 בנוגע לזכאות לפיצוי באופן רטרואקטיבי, כקביעה שלפיה אין זכאות
 26 רטרואקטיבית והקביעה של בית הדין הארצי היא צופה פני עתיד בלבד.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,

סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,

סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,

סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,

סע"ש 50284-10-13

- 1 לטעמנו, אין לפרש כך את שתיקת פסק הדין ביחס לעבר. כאמור, הסעד
2 שהתבקש בהליך הקיבוצי הוא "חידוש הטבה". סעד זה התקבל במלואו.
3 בית הדין הארצי לא נתן דעתו על הסעדים המגיעים בגין העבר, משלא התבקש.
4 בית הדין הארצי הביע גם דעתו לגבי העבר, בקבעו בפסק הדין כי העיתון לא
5 היה רשאי לבטל את ההטבה באופן חד צדדי, בשנת 2003. למעשה, כל פסיקת
6 בית הדין הארצי מתייחסת לעבר – למועד ביטול ההטבה עד ידי העיתון ולשאלה
7 האם העיתון היה רשאי לבטל את ההטבה.
8 פסיקת בית הדין הארצי אמנם ניתנה בשנת 2011, אך היא מתייחסת לאירועים
9 שאירעו בשנת 2003 וקובעת שאלה לא היו חוקיים.
10 לו סבר בית הדין הארצי שיש להנהיג את דוקטרינת הבטלות היחסית ולקבוע
11 שההטבה תחודש ממועד פסק הדין ואילך, היה עליו לקבוע זאת במפורש בפסק
12 דינו.
13 קביעת בית הדין הארצי כי על העיתון לחדש את הזכות, אינה אלה מתן פסק דין
14 בסעדים שהתבקשו. אין ללמוד ממנה על כך שבית הדין הארצי קבע שיש לוותר
15 על העבר.
16
17 23. לאור מסקנתנו זו, פסיקת בית הדין הארצי אינה מאיינת את זכותם של
18 התובעים לתבוע תביעות כספיות, אישיות, בגין העבר.
19
20 24. על מי חל נטל המס
21 מהראיות עולה כי בעבר, עד שנת 2003, ניתנה ההטבה לעובדים בעיתון, ללא
22 רישום הזכות בתלושי השכר וללא שמי מהצדדים – העובדים או העיתון, חוייב
23 במס בגינה.
24 כך גם לגבי מתן ההטבה בשווי כסף, לא היה רישום בתלושי השכר ולכן לא היה
25 חיוב במס בגין ההטבה.
26
27

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 בפסק הדין של בית הדין הארצי נקבע: 25.
- 2 "יש לציין, כי במסגרת הדיון לפני בית הדין האיזורי ולפנינו, לא הוברר די
 3 הצורך באופן מימון ההטבה לעובדים: האם נעשה במסגרת תלוש השכר או
 4 בדרך אחרת, והאם מדובר בהסכם החוקי הנדרש והראוי מבחינת דיני המס.
 5 מכל מקום נראה, כי מדובר בהטבה שניתנה "בעין" באמצעות משרדי נסיעות
 6 שונים.
 7 נבהיר, את המובן מאליו, כי חידוש ההטבה כקבוע בפסק דין זה, נדרש
 8 להיעשות על פי כל דין, לרבות דיני המס".
 9
- 10 מר כפיר נשאל בענין זה והעיד: 26.
- 11
- 12 "ש. לפני פסק הדין העובדים שילמו מס על הסופ"ש?
 13 ת. בתקופה שקבלו סופ"ש שולמה ההטבה ללא חבות מס. אבל אנחנו
 14 ראינו בסכום ששלמנו מלוא העלות של העיתון של סופ"ש".
 15
- 16 עוד הודה מר כפיר כי העיתון משלם הטבות אחרות לעובדים, כגון ביגוד
 17 וארוחות, וכי הוא נושא בעלות המס בגינם.
 18
- 19 מהראיות עולה כי בעבר, הטבת סופי שבוע לא נרשמה בתלושי השכר והעובדים 27.
 20 לא חויבו במס בגין ההטבה.
 21 העובדים טוענים שהעובדה שהעיתון התחמק מלהעלות את ההתחייבות למתן
 22 ההטבה על הכתב, היא שגרמה לכך שההטבה לא נרשמה בתלוש השכר ולא
 23 חוייבה במס.
 24 בשל העדר די ראיות בסוגיה זו, אין אנו יכולים לקבוע מה היתה הסיבה
 25 שההטבה לא גולמה ולא שולם עליה מס.
 26 מכל מקום, אין חולק שמדובר בהטבה לעובדים וככזו בהתאם לקבוע בסעיף
 27 (2) לפקודת מס הכנסה, יש לשלם עליה מס הכנסה.
 28 כמו כל הטבה, החיוב במס מוטל על העובד. כך, זקיפת שווי הטבה עת העובד
 29 מקבל רכב לשימוש, מתנות לחגים ועוד.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 העובדה שבגין הטבות מסויימות, העיתון הסכים לשאת בנטל במס, והעובד
 2 מקבלן בערכי נטו, ללא חיוב במס, אינה מחייבת מסקנה כזו גם במקרה דנן,
 3 שבו העיתון בשום שלב לא הביע הסכמה לשלם את ההטבה בערכי נטו.
 4 הרציונל העומד בבסיס פסיקת בית הדין הארצי, הוא כי הטבת סוף שבוע הפכה
 5 לתנאי מתנאי העבודה של העובדים. לא נטען ולא הוכח שהעיתון הסכים, אי
 6 פעם, לשאת בשווי המס בגין ההטבה. זאת בשונה מהטבה כגון ביגוד וארוחות,
 7 שבו מודה העיתון שהסכים לשאת בנטל המס.
 8
 9 .28 בנסיבות אלה, משהובהר בשנת 2011, כי יש לחזור וליתן לעובדים את ההטבה
 10 בכפוף לדיני המס, הרי שעל העובדים לשאת בנטל המס בגין ההטבה.
 11
 12 **האם התובעים הוכיחו את התביעה – במישור הכספי** .29
 13 התובעים צרפו לתביעה טבלה בה מפורט שמו של כל תובע ולצד השם, מועד
 14 תחילת העבודה ומועד הפרישה.
 15 בטור השמאלי בטבלה מופיע סכום התביעה, שהוא סכום אחיד לכל התובעים
 16 (47,352 ₪).
 17 תובעים שפרשו במהלך 7 השנים 2003 ועד להגשת התביעה, מופיע לצד שמם
 18 סכום מופחת.
 19
 20 בתצהיר עופר יעקב מטעם התובעים, פירט את אופן חישוב הזכות:
 21 "46. למיטב זכורני, במסגרת המשא ומתן להסכם השכר בשנת 1997 הוסכם
 22 כי החל מהאחר בינואר 1998 הערך המוסכם של נופש אחד הינו 900 ₪ צמוד
 23 למדד אחת לשלושה חודשים.
 24
 25 47. במסגרת פעילותי בוועד, ערכתי מעקב על עדכוני השכר והתשלומים
 26 המגיעים לעובדים מדי שנה. כך למשל, בשנת 2001 (כשנה לפני שהעיתון ביטל
 27 את ההטבה באופן בלתי חוקי), עמד תעריף סופי השבוע על 999 ₪.
 28 ...
 29 48. במועד ביטולה החד הצדדי והמנוגד לדין של הזכות לנופשים, היה
 30 שוויים של שלושה נופשים כ- 3,060 ₪ נטו (צמוד למדד מדי שלושה

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 חודשים"). והסעדים הנתבעים מבוססים על שוויה של ההטבה כפי שהייתה
 2 במועד הביטול בתוספת ריבית משפטית והצמדה למדד המחירים לצרכן.
 3 פירוט הסעדים הנתבעים מצורף ומסומן ת/10.
 4
 5 49. כיום, במועד כתיבת תצהיר, שוויים של שלושה נופשים עומד על כ-
 6 3,950 ₪ נטו".
 7
 8 בעדותו נשאל לגבי הטבלה ת/10:
- 9 ש" מפנה לת/10 לתצהירך. מי עשה את הטבלאות האלה?
 10 ת. אנחנו. עורך הדין.
 11 ש. בדקת את הטבלאות?
 12 ת. הטבלאות האלה הם סיכום של מס' הזכאויות כפול התעריף המעודכן
 13 בזמן הרלבנטי. בדקתי את הטבלאות.
 14 ש. לאלה שנים מתייחסות הטבלאות?
 15 ת. ממועד ביטול ההטבה. מ- 2003, 2004, 2005 והלאה.
 16 ש. כל שנה שלושה סופ"ש?
 17 ת. יכול להיות שגרענו את סופ"ש של אותם השנתיים. אני לא זוכר. אני
 18 סיפקתי את התעריף המעודכן, התעריף המעודכן היה מאז שהתחילה
 19 ההסכמה. אנחנו לא דרשנו מעולם כסף. מי שהציע שנקבל כסף במקום
 20 סופ"ש זה ההנהלה. היא הציע לנו במקום סופ"ש שנקבל סכום כסף
 21 ואנחנו נעשה סופ"ש איך שאנחנו רוצים. אמרנו שאין לנו בעיה עם זה
 22 רק שהסכום יהיה מעודכן ומגולם כדי שבפועל זה יהיה כמו קודם. דרך
 23 המלך שלנו היתה לקבל את זה כמו שנעשה בעבר.
 24 ש. מפנה לטבלה. אליהו יצחק כתוב סכום. 47,352 כמה סופ"ש זה מייצג?
 25 ת. אני עכשיו לא יכול לחשב את זה. הסכומים כל הזמן משתנים.
 26 ש. כל התובעים אותו מספר. אתה לא זוכר כמה סופ"ש זה אומר?
 27 ת. לא כל התובעים זה אותו מספר. יש עובדים שיש להם פחות. זו תביעה
 28 משותפת. כל מחלקה עשתה את החישוב שלה.
 29 ש. אז לא בדקת את החישובים אם אתה לא יכול לענות כמה סופ"ש זה
 30 הסכומים האלה.
 31 ת. אני לא זוכר את החשבון. אני סיפקתי את הנתון המעודכן. לא אני
 32 עשיתי את החשבון.
 33 ש. מי סיפק את מס' סופ"ש?
 34 ת. מי שהכין את הטבלה. עורכי הדין הכינו.
 35 ש. הסכומים פה מגולמים או ברוטו, זה לפני מס או אחרי מס?
 36 ת. אני לא זוכר. אני סיפקתי את הנתון הבסיסי מה הערך של כל יחידת
 37 סופ"ש. הערך שלה ברוטו.
 38 ש. איזו ריבית חושבה במח' המסדרה?
 39 ת. אני לא זוכר.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

- 1 ש. מי שחישב את הטבלה אמר לך איזו ריבית חישובו?
 2 ת. לא יודע".
 3
- 4 30. מר כפיר נשאל בענין זה והודה שהעיתון לא ביצע תחשיב נגדי לזה שצורף ת/10
 5 לכתב התביעה.
 6 באשר לשוויי ההטבה העיד מר כפיר:
 7 " ... במהלך המו"מ עם העובדים לנסות להגיע לקביעת עלות סופ"ש, עשינו
 8 בירורים עם המלון ועם משרדי הנסיעות והגענו למסקנה שבמועד ההוא, עלות
 9 הסופ"ש הוא 3,600 ועל כן זה מה שהצענו".
 10
- 11 31. עיינו עיין היטב בתצהירי התובעים, בעדותו של מר עופר ובסיכומי התובעים,
 12 ולא מצאנו כל הסבר לסכום שאליו הגיעו התובעים – 47,352 ₪ לכל עובד.
 13 התובעים לא צרפו טבלה המפרטת מה סכום הקרן לכל שנה, לפי איזה חישוב
 14 בוצעה ההצמדה, האם חושבה ריבית. כל אלה הם בבחינת נעלם. גם מר עופר
 15 לא ידע להסביר במדויק כיצד חושב הסכום.
 16 בסיכומי התשובה מטעם התובעים התייחסו אמנם לאופן החישוב, אך גם כאן
 17 לא הגישו טבלה שתבהיר כיצד הגיעו לסכום שתבעו ומה סכום הקרן שחושב
 18 מידי שנה.
 19
- 20 32. בנסיבות אלה, אין אלא להיצמד לסכום שבו נקבה ההנהלה – 3,600 ₪ לשנה
 21 נכון לשנת 2013, צמוד למדד. סכום אשר מהווה בסיס לתשלומים מכאן ולהבא.
 22 סכום זה משקף עלות שלושה סופי שבוע לשנה, 1,200 ₪ כל אחד, נכון לשנת
 23 2013. לכן, אין צורך להוסיף לו הצמדות וריביות בגין כל שנה ושנה אלא רק
 24 ממועד הגשת התביעה ואילך.
 25
- 26 33. לאור האמור, כל אחד מהתובעים זכאי לפיצוי בגין העבר, המחושב לפי 3,600
 27 ₪ כפול 7 שנים, סה"כ 25,200 ₪.
 28 סכום זה ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה 24/10/13 ועד
 29 ליום התשלום בפועל.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 50227-10-13, סע"ש 50377-10-13,
 סע"ש 50358-10-13, סע"ש 50346-10-13,
 סע"ש 50332-10-13, סע"ש 50317-10-13,
 סע"ש 50308-10-13, סע"ש 50296-10-13,
 סע"ש 50284-10-13

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

34. סוף דבר

התביעה מתקבלת.

הנתבעת תשלם לכל אחד מהתובעים סך 25,200 ₪ ברוטו, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה (24/10/13) ועד לתשלום בפועל.

35. לתובעים שפרשו לגמלאות עד להגשת התביעה וכן לאחריה, ישולם סכום חלקי

שיגור מהסך הנ"ל, בהתאמה לפי תקופת העבודה.

במקרה של מחלוקת בענין גמלאים, תובא זו לעיונו ותינתן החלטה.

36. לענין הוצאות משפט, בשים לב להליכים בתיק ולתוצאות פסק הדין, הנתבעת

תשא בהוצאות שכ"ט עו"ד בסך 50,000 ₪, לכל התובעים יחד.

ניתן היום, 23/8/16, בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

נציגת מעסיקים גב' עילם

הדס יהלום, סגנית נשיאה

נציג עובדים מר כוחלאני

17
18
19

קלדניות: אתי קובה.